

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Naročniki „Našega Doma“

so naročnino že večinoma poslali, le nekateri še tega niso storili. Zato jih opominimo, naj hitro pošljejo naročnino, ker drugače bi se list ustavil. Upravnništvo „Naš Dom“ v Mariboru.

Zgodovinski dogodki na Balkanu.

Te dni je pozornost vsega sveta obrnjena na Balkan. Že od nekdaj primerjajo Balkan sodu, ki je napolnjen s smodnikom. Le iskra je treba, pa se vžge in poči. Kadarkoli se pojavi kaj novega, izvanrednega na Balkanu, prejšnje vse nekaj strah, češ, napočil je usodepolni trenutek, iskra je padla v sod smodnika. Koliko vznemirjenja je bilo, ko je turški sultan dovolil Avstriji, da sme podaljšati bosansko železnico do Soluna.

Niso se pomirili ti valovi, že so prihajala neverjetna poročila o nekem novem duhu med turškim vojaštvom. Kar čez noč je dobila Turčija novo obliko, postala je ustavna država. Ves čas je to novo ozračje v Turčiji še precej nejasno, nekako zabrisano radoznalo motrečemu očesu.

Kakor angelsko oznanilo iz političnega neba je prišla vest

Bulgarija — neodvisna, Ferdinand — car Bulgarije.

Doslej je bila Bulgarija po Gerolinski pogodbi sicer prosta turškega jarma, je imela svojega kneza. Toda kneževina je vendarle morala priznavati turškega sultana kot svojega vrhovnega gospodarja, čegar nekaj namestnik je bil knez; in je morala vsako leto plačevati mali znesek kot tribut, ki se je porabljal za odplačevanje turških državnih dolgov. Zadnji čas pa si je ves bulgarski narod želel popolne samostojnosti, neodvisnosti od sultana. Knez Ferdinand je ustregel želji svojega naroda.

Dne 5. oktobra je knez Ferdinand v Tirnovi, starem kraljevem mestu bulgarskem, proglasil svojo kneževino za neodvisno ter sprejel naslov carja bulgarskega.

Z velikim navdušenjem je bulgarski narod pozdravil ta korak svojega vladarja, in je pripravljen do zadnjega moža braniti svojo neodvisnost proti Turkom.

Avstrija pa je v letošnjem jubilejnim letu tudi presenetila ves svet, ko je naznanila, da sta

Bosna in Hercegovina — avstrijski deželi.

Trideset let je upravljala naša država Bosno in Hercegovino, a po imenu je bil vladar teh držav sultan.

Dne 5. oktobra je cesar Franc Jožef proglasil Bosno in Hercegovino za avstrijski deželi in uve-

ljal tudi za ti dve deželi dedno pravo habsburške rodovine.

Na bosansko-hercegovski narod je izdal cesar sledečo proklamacijo:

„Jaz, Franc Jožef I., cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogrski, prebivalcem Bosne in Hercegovine.

Ko so pred desetletji moje čpte prekoračile mejo vaših dežel, sem vas zagotovil, da niso prišle kot sovražnik, temveč prijatelji — s trdno voljo — storiti konec zlu, na katerem je vaša domovina tako dolgo težko trpela. Ta beseda, dana v svečanem trenutku, se je pošteno izpolnila. Vedno se je moja vlada trudila, potom mirne zakonodaje in marljivega dela deželi zagotoviti srečnejšo bodočnost. V svoje največje veselje morem reči: Seme, ki se je položilo v brazde razoranega polja, je bogato obrodilo.“

Nato povdarja cesar, kako se je pod njegovo vlado zagotovila osebna varnost, povečala izobrazba, povzdignila trgovina. „Zaupam v vašo politično zrelost.“

Cesar sporoči prebivalstvu, da bo deželi podelil ustavo, v to svrhu pa razširil svojo suvereniteto. Tem potom se bo za vedno uveljavila enakost vseh pred postavo, sodelovanje pri zakonodaji, varstvo jezika, naroda in vere.

„Gotovo se boste izkazali vredne v vas stavljene zaupanja z udanostjo in zvestobo do mene in moje hiše, in zato upam, da bo plemenito soglasje med vladarjem in ljudstvom, ta najdragocenejši porok vsega državnega napredka vodilo naša skupna pota.“ Franc Jožef m. p.

Z lastnoročnimi pismi je cesar naznanil svoj sklep ministrskemu predsedniku, baronu Becku, ministru za vnane zadeve, baronu Aehrenthalu, skupnemu finančnemu ministru, baronu Burianu in raznim vladarjem.

Ugodno priliko so porabili tudi Krečani, ki so bili sedaj pod turško vlado.

Otok Kreta — zedinjen z Grškim.

Na vsem otoku so se ustanovili grški uradi, v veljavo je stopil grški carinski tarif, rabijo se že grške postave.

To so dogodki dalekosežnega pomena. Kako se pač počuti bolni mož ob zlatem rogu? — — — — —

Zlatomašnik papež Pij X.

(Dalje.)

Toda mili in miroljubni župnik Sarto se ni ustrašil tudi ostrega nastopa, če je bilo treba braniti pravico, celo — tožiti je šel. Njegov neposredni prednik don Boza je bil župnijski občini zapustil večjo svoto za revna, a poštna dekleta v župniji: istega sorodniki pa so si hoteli to svoto krivičnim potom polastiti. Župnik Sarto se je obrnil na sodišče

ter slednjič zmagal in dosegel, da je vsako leto 13 pridnih deklet, ki so se možile, ali stopile v kak samostan, dobilo iz ustanove po 350 lir (blizu 300 K) dote.

„Ljudstvo se mi usmili“ — te besede Jezusove so bile — kakor se je videlo — tudi gonilo vsemu delovanju župnika Jožefa Sarto, ki je bil res pastir po vzoru najvišjega Pastirja.

Ime Sartovo in njegovo apostolsko delovanje je bilo že zdavnaj dobro znano tudi na škofijskem sešedu v Trevizo, in zato ga leta 1875. njegov škof pokliče od župnije kot kanonika k svoji stolici in kot kancelarja škofijskega urada. Bilo je drugačno polje, kot doslej v dušnem pastirstvu, a kanonik Sarto se je ogromnega dela, ki mu je leto na leto še priraščalo, lotil z vso vstrajnostjo. Večkrat je moral nadomestovati profesorje bogoslovja, kar učenemu možu ni bilo težavno; a pravo priliko za svoje delovanje je dobil še-le, ko je poleg drugih služb postal še ravnatelj duhovskega semenišča ali bogoslovja; kajti vzgoja vzornih, pobožnih in delavnih duhovnikov, to mu je bil navzvišenejši cilj.

Saj je pa tudi dobro znal, česar kje manjka, kaj je najvažnejše v duhovniškem življenju in delovanju, že iz lastne skušnje, in pa ker se je na birmških potovanjih, kjer je svojega škofa mnogokrat spremljal, še veliko natančneje poučil o ljudeh in razmerah.

Ko je umrl škof Zinelli, je stolni kapitelj kanonika Sarto izvolil za kapiteljskega vikarja, ki mora do imenovanja novega škofa voditi škofijo. Škof je postal Sartov prijatelj in mladostni tovariš Kalegari, ki pa je kmalu bil poklican za škofa v Padovo; sledil mu je Jožef Apociano, ki je, kakor oba prednika, imenoval kanonika Sarto za svojega generalnega vikarja, to je, namestnika. Toda Sartovi dnevi v Trevizo so bili šteti.

Nekega lepega jutra na vse zgodaj vstopi kanonik Sarto v sakristijo stolne cerkve v Padovi. Hotel je obiskati svojega prijatelja škofa Kalegari, poprej pa še tu opraviti sv. daritev. Stolni župnik vpraša, kakor je to pri tujih, neznanih duhovnikih povsod zapovedano: „Ali imate Celebret (pisano dovoljenje svojega škofa, da sme maševati)?“ — „Zal, nimam ga pri sebi“. Tedaj začne stolni župnik strogo izpraševati: „Od kod ste pa?“ — „Iz Treviza“.

„Kaj ste tam?“ „Nič“. — „Kaj, nič, ne župnik, ne kaplan“. „Ne, nič“. — Stolnemu župniku se je to govorjenje zdelo zelo čudno; ponudil se je tujcu, da se bo pri škofu padovanskem zanj potegnil, da dobi kakšno službo. Pa tudi sumljivo se mu je zdelo; zato je cerkveniku naročil, naj dobro opazuje, zna-li tuji duhovnik dobro vse mašne obrede.

In te je znal, in cerkvenik se pripomni, da mora to biti pač zelo pobožen gospod. Stolnemu župniku je že malo odleglo, in radoveden je prinesel po sv. maši knjigo za tujce, da bi se neznavec v njo vpisal. No, lahko si mislimo, kak obraz je napravil, ko je čital: „Jožef Sarto, imenovani škof mantovski.“

(Dalje prihodnjič.)

Mladeniški shod pri Sv. Juriju na Ščavnici.

se je lepo izvršil. Popoldansko slavlje se je izvršilo v cerkvi Sv. Duha na Stari gori, kjer se je v kaj lepih besedah začrtal zbranim mladeničem pot za nadaljno življenje.

Popoldansko zborovanje je otvoril ž. g. Kaplan Ozvatič; pozdravil navzoče in predlagal za predsednika ž. g. dr. Hohnjeca. Le-ta v izbranih besedah pozdravi navzoče v imenu S. K. S. Z., in daje navzočim mladih lepe nasvete v verskem in narodnem oziru. Za njim je govoril predsednik Z. S. M., Fr. Žebot, navdušeno pozdravljen. V svojem govoru je posebno naglašal tri mladeniške lastnosti, ki bi se jih naj vsi mladeniči oprijeli, in te so: vernost, delavnost, izobrazba. Bodimo verni ter to pokažimo tudi v dejanju; bodimo delavni na vse strani v narodnem in gospodarskem oziru, in si pridobivajmo pravo izobrazbo po naših izobraževalnih društvih, ki naj bodo obenem naše kmetijske poučne šole. Le-ta-daj bomo vzgojili značaje, ko se bomo vsi lepo oprijeli teh treh lastnosti, in potem stremi naša Z. S. M.

Navdušeni „živjalki“ so doneli po dvorani, kot zahvala za krasni in poučni govor dragega nam Žebota.

Nato so govorili še Štufec Janez iz Murskega o naprednem gospodarstvu, naglašajoč beslo: Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal; Matija Babji iz Kranja pozdravlja v imenu hutomerskih mladeničev in okoliškega bralnega društva; Golnar iz St. Jur-

vo štajersko splošno ljudsko romanje v Sveto deželo. Nemaškim vernikom graške škofije pridružil se je tudi nekaj romarjev in romaric drugih narodnosti, med njimi dvanajstorica Slovencev in Slovenk, trije iz Spodnjega Štajerja, drugi iz graške škofije.

Romanje je bilo določeno za tri tedne, od 10. do 31. avgusta 1908. Čas za oglase je potekel z 10. junijem, torej dva meseca pred pričetkom romanja. Zanimanje za romanje je bilo posebno na Srednjem in Gornjem Štajerskem tako veliko, da je bilo zasedenih že davno pred 10. junijem vseh 535 prostorov, med katerimi je bilo 44 prvega razreda po 450 kron, 141 drugega razreda po 400 kron in 350 tretjega po 300 kron. Več (stotin že priglasi) se ni moglo več sprejeti, marsikateremu v veliko žalost. Večkrat mi pride v spomin prav čedno in pa skoraj gosposko oblečena ženica, ki je prišla v Prstu na našo ladjo s celo romarsko prtljago. Kako rada bi bila plačala potnino in še več, da bi le smela z nami. Pa ni šlo in ni šlo. Romarski voditelji se niso dali preprostiti, niso se zmenili ne za solze in ne za ponujano plačilo. „Vas ni v potnem zapičniku“, se je glasil odgovor, ki je podrl ženci veselo nado, da se popelje z nami, in nad vse žalostna je pograbila zopet svojo prtljago in stopila v mostežu nazaj na suho in jo mahnila iz luke v mesto. Adijo, pa zdrava ostani, si je pač mislil marsikateri romar in veselo dejal: Hvala Bogu, da imam meni pristojen prostorček na ladji.

Kaj smo pa prejeli za vplačane kronice? — Prav lepo poučno knjižico o potovanju v Sveto deželo preskrbel je odbor na svoje stroške; za vse potnike skupni potni list, ki je stal skoraj dva tisoč šeststo kron; dobili smo prav lično in močno, za potovanje po vročih krajih neobhodno potrebno ploščato steklenico; imeli smo prosto vožnjo

J. Markošek.

LISTEK.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

„Veselim se tega, da mi neko: Gremo v hišo Gospodovo. Naše noge bodo stale v tvojih preddvorih, Jeruzalem“ (ps. 121, 1.), tako sem s sv. pevcom radostno vskliknil, ko sem 8. marca t. l. vposlal na romarski odbor graške škofije prvi del predplače in si zagotovil prostorček drugega razreda, ker je prvi pošel, med štajerskimi romarji, namenjenimi v Sveto deželo.

Leta 1898. dokazali so vrli Tirolci briksenske škofije s splošnim ljudskim jubilejnim romanjem v Sveto deželo, katero so priredili v spomin dvajsetletnice papeštva Leona XIII. in petdesetletnice vladanja našega presvitlega cesarja, da morejo tudi manj premožni brez posebnih nevarnosti za zdravje ali celo življenje v primeroma kratkem času in z malimi stroški romati v Sveto deželo, k neustahljivemu studencu največjih milosti.

V teku kratkih deset let priredilo se je na podlagi prvotnega tirolskega romarskega načrta 14 splošnih ljudskih romanj, ki so se vsa vrlo lepo obnesla in prinesla obilnega sadu v verskem, pa tudi v izobraževalnem oziru. To je nagnilo nekatere za vse dobro vnete može zelene Štajerske, da so stopili v dogovore z briksenskim romarskim društvom glede denarnih in organizacijskih zadev, posebno pa glede vrhovnega vodstva. Ko jim je briksensko društvo drage volje v vsem ugodilo in celo svojega slovečega predsednika, polkovnika Henrika plem. Himmel, ki je vodil osebno že šest romanj v Sveto deželo, osem pa jih podpiral s svojimi nasveti, v osebno vodstvo pooblastilo, priredili so pod pokroviteljstvom graškega škofa v proslavo papeškega in cesarskega jubileja, ki ga obhajamo tudi letos, pr-

ja na Ščavnici je priporočal dobre knjige in časnike osobito „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“; Fr. Zorko od Sv. Antona pozdravlja v imenu šentantonovskih fantov; v imenu logarovskih in križevskih J. Štuhec iz Logarovca; Jož. Šut v imenu mariborskega telovadnega odseka in naglašja geslo: Svoji k svojim!

Ker je bila lista govornikov končana in se nikdo ni več oglašil k besedi, zaključi predsednik dr. Hohnjec shod z „živio-klici“ na letošnja jubilara papeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa I.

Shod se je pričel in končal z ljubkim pevanjem mešanega zbora šentjurskega bralnega društva.

Med zborovanjem sta nas razveselila z lepimi deklamacijami mladeniča Korošak in Korošec.

Po shodu so bile v cerkvi pete litanijske in za tem sklepne besede č. g. Ozvatiča.

Lepa hvala vsem, ki so pripomogli k tako lepemu izidu!

Okoli po svetu.

Državni zbor se snide dne 3. novembra.

Deželni zbor. Poslanec dr. Jankovč in tovariši so zahtevali, da se v deželni blaznici, kjer je tudi mnogo slovenskih bolnikov, nastavi vsaj eden, slovensčine popolnoma zmožen zdravnik, nadalje naj deželni zbor izposluje pri finančnem ministristvu, da se lastnikom zag in minov v brežiškem okraju radi suše odpišejo pridobinski davki. Razpravljalo se je tudi o ribarskem zakonu, ki za Stajersko se ne obstoji. — Dne 6. t. m. ni bilo seje, ker so poslanci bili večinoma v trgovini. Je pač res neugodni čas za seje deželnega zbora.

V ministristvu za poranje zadeve so se vršila posvetovanja glede na splošno starostno zavarovanje. Načrt, ki je že dogotovljen, ne bo ugodni samo delavcem, ampak do gotove meje tudi malim kmetom in obrtnikom.

Ministrski predsednik Beck je izjavil, da hoče doseči, da bo 2. decembra po celi državi mir.

Davčni odsek državnega zbora utegne biti sklican za mesec oktobra, da reši predlogo o novem hišnem davku in jo predloži potem državnemu zboru.

Elizabetine znamke. Pomožno društvo za ječične na Dunaju je izdalo znamke s sliko pokojne cesarice Elizabete. Dohodki znamk so namenjeni v podporo na pljučih bolnih otrok. Pokrovitelj društva je presviti cesar sam.

Iz Ljubljane so zginitli nemški napisi. Kdaj pa se sčisti slovenski Stajer?

Ljubljanski občinski svet je sklenil v seji dne 6. t. m., da povrne škodo Nemcem, pod pogojem, da tudi mesta Ptuj, Maribor in Celje povrnejo škodo, povzročeno pri zadnjih izgrelih.

Na Veliki Otavi na Goriškem se vrši dne 18. t. m. ljudski tabor.

v Trst in nazaj s posebnim vlakom, prosto stanovanje in obilno in dobro hrano iz vinom na ladiji od Trsta do Jafe (tu se namreč izkrcajo potniki); prosto izkrcavanje in vkrcavanje v Jafi; prosta vožnja s posebnimi vlaki iz Jafe v Jeruzalem; prosto stanovanje in hrano v Jeruzalemu; prosta vožnja v Betlehem in k sv. Janezu v puščavo; prosto prevažanje prtljage; prosta zdravniška pomoč; prejeli smo v krasni, s svilo in žametom opremljeni skatljici brezplačno lepo, veliko, bronasto kolajno, katero je dal kovati naš presviti cesar v spomin svojega rojstva v Sveto deželo leta 1869. Na eni strani kolajne je izrazita cesarska glava z lovorjevim vencem, okoli latinski napis; poslovenjen se glasi: Franc Jožef I., po milosti božji avstrijski cesar in ogrski apostolski kralj; na drugi strani veličastna, orientalsko oblečena žena z zvezdo nad glavo, z visokim križem ob desni in z dvema zaklepoma zaprti knjigi v levici. Ob njej dva angela, angel ob desnici drži v rokah krono, drugi angel ima v molitvi roke na prsih prekrižane. Napis, ki je nad njim, glasi: „Napis, ki je nad njim, glasi: slovenski: obiskal je presviti grob Zveličarjev po križarskih vojskah prvi izmed vseh zapadnih vladarjev. 9. nov. 1869. S preostanki vplačil se je ustanovila za dušni blagor vseh udeležencev prvega stajerskega romanja v Jeruzalemu večna sveta maša in spominska plošča v avstro-ogrskem gostišču v Jeruzalemu.“

(Dalje prihodnjič.)

V Neblem na Goriškem so morali zapreti laške šole, ker zavedni slovenski kmetje niso poslali nobenega otroka več v tuje gnezdo. Kdaj pa bodo slovenski stariši na Spodnjem Stajerskem prišli do prepričanja, da njih otrok spada v slovensko šolo? Kdaj je bilo slišati, da je vrabec dal svoje mladiče v šolo — k vrani?!

Češka deželnozborska volilna prenosna. Po vladnem načrtu bi dobili Čehi 206, Nemci pa 124 posancev.

Hrvaški sabor ne bo sklican, ker hoče vlada, da se prej konča proces proti srbskim veleizdajalcem.

V Zagrebu so se vršile velike demonstracije delavcev proti Rauchovemu vladanju.

V Zagrebu vlada obsedno stanje.

Ob demonstracijah v Budimpešti so delavci na policijo dvajsetkrat ustrelili. Stražniki so potegnili sablje in ranili več oseb.

Papež Pij IX. bo proglašen blaženim.

V Vatikanu so televadila katoliška telovadna društva iz Francoske, Belgije, Irske, Kanade in Italije. Telovadci so defilirali pred papežem.

V Turčiji se po deželi organizirajo upori proti ustavni vladi.

V Carigradu se je osnoval arabski narodni odbor, ki je naperjen proti mladoturškemu.

Anarhista, ki je napadel španskega kralja, so našli in aretirali. Pri njem so našli revolver in bodalo.

V Aleksandriji so bile velike demonstracije za uvedbo ustave.

Perzijski šah je ukazal, da se parlament in senat skliče za 14. novembra.

Razgled po domovini.

S šole. Za nadučitelja v Studenicah je imenovan gospod Jožef Kokelj, učitelj na Spodnji Polskavi, v Selah gospod Rudolf Kocmut od Sv. Barbare v Halozah, in na Ptujski gori gospod Leopold Cuček iz Dobrne. Za učitelje: pri Sv. Križu na Murskem polju gospod Karol Mavrič, na Selah gde. Karolina Kocmut-Kranjc od Sv. Barbare v Halozah. Prestavljen je učitelj Jurij Zeleznik od Sv. Venceslaja k Sv. Juriju v Slovenskih goricah. — Nadalje sta kot nadučitelja nastavljeni: V Veržetu stalni učitelj Ferdo Sprager pri St. Iliju v Slov. goricah in v Remšniku stalni nadučitelj Anton Glaser iz St. Janža na Peči; stalen učitelj je postal v Kapeli pri Brežicah začasni učitelj Franc Vadnal pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, v Sromlje pride za stalno učiteljico uč. supletinja Antonija Damen iz Hrastnika, v Zdobah je postala tamošnja začasna učiteljica Ljudmila Sircelj stalna, v Spitališ pride za stalnega učitelja začasni učitelj Ivan Keržič v Čadramu, na Vurbergu je nastavljen stalno tamošnji učiteljski suplent Ivan Lešnik. Stalni učitelj na Ponikvi Tomaž Grah pride na lastno prošnjo v pokoj.

Protestni shod v Dobovi se je vršil v nedeljo 4. t. m. vkljub prepovedi okrajnega glavarstva, ki si ni upalo shoda s silo zabraniti. Govorili so držav. poslanec dr. Benkovič in nekateri Hrvatje.

Naglo umrl je na Ptuj dne 27. septembra gospod Jurij Šlamberger, stražmojster v pokoju. V gostilni pri Slavincu mu naenkrat poslano slabo, mož se zgrudi in v par urah je bil mrtev. Naj y miru počiva!

Državni pravdniki so zadnji čas ostro nastopali proti slovenskim listom. Mnogi so bili zaplenjeni, ker so pisali resnico.

Okrajni glavarji so prepovedali že več shodov, na katerih bi se slovenskemu ljudstvu razkril položaj. Posebno srborita sta slovenjegraški in ptujski glavar.

V Mariboru se je začel slovenski tečaj za Nemce, da si bodo lažje služili kruh med Slovenci. Sila kola lomi!

Ruška koč pri Sv. Anežu na Polhorju se je slovesno zatvorila dne 11. oktobra. Sv. mašo je opravil profesor dr. Fr. Kovačič iz Maribora.

Fram pri Mariboru. Zazvenčala je smrtna kosa in padla je cvetlica, ki se je komaj razcvetela. Ugasnilo je mlado življenje komaj 17 let stare deklice Antonije Longin. Dne 27. septembra se je vršil slovesni pogreb, katerega so se poleg zelo mnoge ljudstva udeležile tudi družbenice z za-

stavo in z venci. Bila je sicer priprosta deklica, vendar jo je vse spoštovalo ter se solzilo ob njenem grobu, ko so c. gospod župnik ji govorili v slovo. Ko so še cerkvene pevke zapele ob odprtem grobu „Otrok Marijin“, smo se poslovili od nje, irdno prepričani, da se bo blaga pokojnica tudi v večnosti hvaležno spominjala družbe, katere ud je bila.

Sv. Križ pri Mariboru. Kakor da bi naši mladeniči bili že Bog ve kolikokrat na gledališkem odru, tako je bilo videti dne 27. septembra, ko so povodom cesarske jubilejne slavnosti pri Sv. Urbanu nad Mariborom vprizorili igro: „Krčmar pri zvitem rogu.“ Vsa čast jim! Igra sama je pri navzočih večkrat vzbudila bučen smeh in splošno radost. Vso pohvalo zasluži tudi deklica Filomena Hauptman za lepo deklamacijo „Cesarjeva šestdesetletnica“, katero je zložil č. g. M. Zemljč, župnik pri Sv. Juriju ob P. Naš mladinski organizator č. g. Evald Vračko pa nam je z njemu dano zgovornostjo v svojem dovršenem slavnostnem govoru opisal prelepe lastnosti našega ljubljenekega vladarja, zlasti njegovo globoko vernost, pravico in miroljubnost in njegovo čudovito vdanost v voljo božjo. Z nepopisnim navdušenjem so navzoči stoji zapeli cesarsko pesem. Nad vse mile in ljubke pa so bile narodne pesmi, popevane od pevskega zboru „Kat. delavskega društva“ v Mariboru pod spretnim vodstvom č. g. Markošeka. Tudi moški cveterospjev je svojo nalogo dobro rešil. Po dokončanem vsopredur razvila se je prav živahna in prijetna prosta zabava. Splošna sodba o tej slavnosti bralnega društva je bila: Kaj takega pa bi še večkrat rad videli in slišali! Mladeniči in mladenke, uvažujte to željo našega ljudstva ter nas kmalu zopet iznenadite in razveselite s kakim igrokazom, pa tudi z lepim, vbranim petjem domačega pevskega zboru!

Sevnica. Atazpisana je služba distriktnega zdravnika do 10. novembra.

V Trbovljah pri Vuzenjci je začela poslovati poštna oddajalnica.

Sv. Jurij na Ščavnici. Igra „Sinovo maščevanje“ se je ob priliki mladeniškega shoda dobro obnesla. Učbe so bile zelo dobro razdeljene, in igralci so se tudi potrudili, da so dobro igrali. Čast jim! Le naprej!

Celje. Zupan ur. Jabornega je zaradi začasnih uogodkov odstopil.

Celje. Dne 6. t. m. so bili obsojeni pred celjskim okrožnim sodiščem Franc Mehlsack in Otmar Derganz v štiritedensko ječo in Simen Zuzzi v tridnevni zapor. Dognalo se je, da so pobili nekaj šip na Narodnem domu in na stanovanju dr. Serneca.

Celjski razgrajalci so dne 20. septembra do smrti natepli Slovenca, čevljarja Obu, doma za Brdom v Skaljah pri Velenju. Dobil je tako težke rane po glavi in možganih, da se je siromaku začelo mešati. Zdravniška pomoč ga ni mogla rešiti. Nesrečni mož je storil konec svojemu življenju z — vrvjo, zapustivši ženo in nepreskrbljene otroke.

Celjska okolica. Z oreha je padel in se ubil posestnik Maks Čater.

V Celju je bilo več demonstrantov, ki so dne 20. septembra napadali slovenske hiše, aretiranih.

V Trbovljah se je nekaj rudarjev hudo stoplo — zaradi deklet! Kakor da bi jih ne bilo dovolj!

V Trbovljah je padel iz okna drugega nadstropja na dvorišče zidar Ignac Košir in bil takoj mrtev.

Brezlce. Nameravani protestni shod se ni vršil. Vojakov je prišlo dva stotniki pešcev in 1 stotnika dragoncev, a niso dobili nobenega posla. Slovensko ljudstvo je bilo mirno in židane volje v Narodnem domu in na Griču.

Novo vlno je graški magistrat iz zdravstvenih ozirov prepovedal točiti do 20. oktobra.

Laporje. Vseposvodi se letos slavi trojni jubilej. Tudi naša mladina ni hotela zaostati za drugimi ter je priredila 27. septembra v proslavo Marijinega, papeževega in cesarjevega jubileja slavnost, ki se je prav dobro obnesla. Kakor vselej, je svojo nalogo s priznano spretnostjo prešil mešani pevski zbor, občudovali smo pogumni nastop deklamovalke, ki je slavila Marijo, lursko Gospo, in dveh deklamovalcev, ki sta v primernih pesmih izrazila naša čustva ob papeževem in ces. jubileju. Ljubezen do rojstnega kraja in materinega jezika nam je še bolj

okrepila mična igra „Dom in tujina“. Vse tri igralke so izvrstno pogodile svoje naloge, zlasti so ugajali mični samo-ja dvospevi, vpleteni med prizore. Kdo bi mogel n. pr. pozabiti prizor, ko starka Marija, ki čuti že svoj konec in mlada rejenka Marta zapojeta lepo pesmico „Oj hišica očetova“, ali ko Anica, vrnivši se iz Amerike, kamor so jo kot deta že odpeljali starši, ki so jih tamkaj pomorili Indijanci, pred rojstno hišo prelepo zapoje „Kje dom je moj“. Slednjič nam je v igri „Ne vdajmo se“ Jurij Korenjak pokazal, da bi v naši slovenski domovini se že marsikaj doseglo, da bi prišli do svojih pravic, ako bi bili trdni, značajni, nevpogljiv, kadar je treba braniti pravice našega jezika nasproti raznim sovražnikom Muhine in dr. Zavijačeve vrste. Da je igra zelo ugajala, se ni čuditi, saj so se vsi, igralke kakor igralci popolnoma vglobili v svoje vloge in jih z nepričakovano spretnostjo izvršili. Društveno sobo so dekleta zelo okusno in bogato okrasile z venci. Ponosni ste lahko, laporski mladeniči in mladenke, na to prireditel, želimo samo, da bi še nam večkrat pripravili tak duševni užitek kakor 27. septembra!

Koroške novice.

Prevalje. Dne 27. septembra so slovesno blagoslovili novi zvonik pri Sv. Barbari.

Železna Kaplja. Izobraževalno društvo priredi dne 18. oktobra v gostilni g. Gašpa Weitzerja jubilejno slavnost z zanimivim sporedom.

Železna Kaplja. Č. g. župnik Andrej Aplen je dne 9. oktobra nenadoma umrl.

Radise. V izobraževalnem društvu govori dne 18. oktobra č. g. dr. Cukala iz Celovca. Pridite v obilnem številu!

Zitaravas. Izobraževalno društvo „Trta“ priredi dne 18. t. m. veliko jubilejno slavnost v gostilni pri Pirovcu na Loncani.

Podljubelj. Pred kakimi petimi leti pri nas o kaki organizaciji ni bilo ne duha ne sluha. Ko pa je bil borovelski kaplan, č. g. Janez Arnuš k nam nameščen kot provizor, je izbral svoje ovčice, kolikor se je dalo, seveda z velikim trudom, jih organiziral in uspeh je bil krasen. Sedaj imamo svojo čitalnico in hranilnico, in zidali smo si celo krasni delavski dom, katerega otvorimo 18. oktobra kar najslavesneje. Znano nam je, da pridejo poslanci iz Stajerskega, Krajiškega in Koroškega, in več pevskih in drugih društev. Zatorej te prosimo, dragi Nas Dom, da naznaniš vsem ljubim Slovincem po vseh pokrajinah, kamor zahajaš, da prijazno vabimo vsa krščansko-socialna delavska, kmečka in pevska društva; vabimo tudi vse tvoje naročnike in prijatelje, naj pridejo v kolikor mogoče velikem številu z nami siaviti radostni dan. Velikemu številu nasproti zroči, veselo pričakujemo otvoritev našega delavskega doma, ponos podljubeljske občine. Krščansko-socialno delavsko društvo v Podljubelju.

St. Kancijan na Koroškem. Žalostni klic iz škocijanske fare! O, tako žalosten in pretresljiv je bil glas velikega zvena, ko nam je pred enim mesecem naznanjal, da so preblagi gospod, naš dobitljiv in od nas tako ljubljen dušni pastir umrli. Le malo časa jih je pustil Bog med nami. L. 1903. tretjega majnika so imeli prvo božjo službo v naši cerkvi in l. 1908. tudi 3. majnika pa zadnjo božjo službo. Naš preblagi gospod župnik so bili v vseh zadregah vsakemu najboljši svetovalec in proti vsakemu brez izjeme kot ljubezniv oče. V družbo so malo zahajali, ker so bili bolehn; a kadar so pa prišli, smo bili vsi veseli. Z nekaj ljubeznivo-saljivimi besedami so nas vse razveselili. Da imamo v Škocijanu pošto, se imamo največ njim zahvaliti. Kako resno so nas opominjali, kadar so bile volitve, da je vsakega krščanska dolžnost, da nobeden ne ostane doma, kateri ima pravico voliti. Veliko so se trudili tudi v šoli, in kako lepo, in s kako gorečnostjo in ljubeznijo so pripravljali našo mladino za prvo sveto obhajilo! In kadar se jim je reklo, kako radi bi jih mi farmani še imeli, so odgovorili: Bodite s tem zadovoljni, kakor sem jaz, namreč z božjo voljo. V resnici radi smo jih imeli, in s kakšno očetovsko ljubeznijo so oni nas ljubili! Kakor smo slišali, so še v zadnjih, najbridkejših urah večkrat vzdignili roko in klicali: „Blagoslov vsem, vsem farmanom.“ Bog jim naj plačuje z nebeškim veseljem, in nam pa ostanejo vedno v hvaležnem spominu.

Drušivena kronika.

Slovenski koleki. „Obmejnim bratom v pomoč“ so okusno izdelani v rdeči bari, predstavljajo ozemlje, kjer Slovenci prebivajo, in s tem tudi slovensko narodno mejo. Tako je izražen njih namen. Crke: T. G. L. M. C. pomenijo Trst, Gorico, Ljubljano, Maribor, Celovec; pozabljeni pa seveda tudi niso rezijanski Slovenci in Prekmurci. Za marsikoga bo ta kolek kos nazornega pouka, ker bo tukaj prvikrat videl celotno podobo slovenske meje. Rodoljubi, kupujte pridno te koleke! Slovenci, širite jih! Obmejnim bratom v pomoč! Dobivajo se po 2 v komad pri S. K. S. Z. v Mariboru.

Celje. Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju ni več na Glavnem trgu, ampak v hotelu „Pri belem volu“ v Graški ulici štev. 9, v prvem nadstropju. Napisne table na zidu še zdaj ni, ker so prvo razbili nemški razgrajenci v noči 20. septembra. Novi slovenski hotel pa vsak lahko najde, in v hotelu je dovolj napisov, ki kažejo vhod v posojilnico.

Rečica. Dne 18. t. m. se vrši ustanovni shod toli potrebnega slovenskega katoliškega izobraževalnega društva, ki bo imelo svoje prostore v hiši gospoda Antona Turnška star. Sosedna bratska društva vabimo že naprej, naj nam dajo z obilnim odzivom obilo poguma in požrtvovalnosti.

Gornjigrad. Katoliško bralno in izobraževalno društvo (priredi v nedeljo dne 25. oktobra po večernicah veliko veselico v župnijskih prostorih. Igrala se bo ganljiva in prekrasna igra: „Dve mater“, peke mišne pesmi in sviral bo tamburaški zbor. Že zdaj vabimo vse sosede in domačine, da si gotovo ogledajo to lepo predstavo.

Mladini.

Pismo mladenicem.

XVI.

Clovek ne more vedno delati kakor kak stroj, in ljudje, ki iz lakomnosti ali častihlepnosti preveč delajo, si krajšajo življenje. Clovek potrebuje tudi počitka. Sv. Janez apostol in ljubljene Kristusov, ki je bil več let škof v Efezu v Mali Aziji, se je kaj rad udeleževal iger in zabav svojih učencev. Včasih so bile te igre tudi čisto otročje. (Nekega dne ga pri taki igri, zasači lovec, ki se kar ne more načuditi, da je tako svet škof tako malo resen. Z veliko krotkostjo mu pravi svetnik: „Ljubi prijatelj, napni enkrat svoj lok.“ Lovec stori, kakor mu je škof zapovedal. „Tako“, pravi sv. Janez, „zdaj pa pusti lok vedno tako napet.“ „To ne gre“, pravi lovec, „lok se mi potem čisto pokvari.“ „Vidiš, tudi clovek je tak, tudi on ne more biti vedno napet pri delu, on potrebuje odmora in odliha“, pravi nato sv. Janez.

Mladi ljudje pa velikokrat mislijo, da mora vsak, ki hoče lepo in čednostno živeti, biti vedno žalosten, se kislo držati in glavo pobešeno nositi. Klako krivo mnenje je to! Čednost, tamnika nebeška hčerka, ni čemerikava, ne stanuje v kakem temnem, groze polnem brlogu, katerega vhod je zadelan od zbadajočega trnja in ostrega kamenja. En dan v njenem stanovanju je boljši kakor stoletja v kraljestvu pregrehe. Bog ne ljubi čemernih in žalostnih služabnikov, on ima dopadenje nad veselimi in vedrimi lici. Seveda pred gnešnim, posvetnim veseljem bi te pač svaril, predragi moj prijatelj. Tako veselje ni dovoljeno, ker sploh ni veselje.

Veliki Platon pripoveduje: Posvetna naslada in pa žalost sta se enkrat pred Jupitrom, najvišjim paganskim bogom prepirali, katere izmed njiju ima večjo oblast na zemlji. Jupiter pa je obe kaznoval in je obe skupaj zvezal z demantnimi verigami. (Ta parabola (primer) ne pomeni nič drugega, kakor da je posvetno, čutno veselje, posebno pa mesena naslada, močno priklenjena na žalost, da se posvetno veselje skoraj nikdar ne uživa brez bridkosti, da zapuša posvetno veselje vedno za seboj gorje in trpljenje. Da otroci radi vzamejo bridko zdravilo, se rob steklenice namaže z medom; tako je tudi kelih grešnega veselja zgoraj namazan s trohico strdi, pa dalje spodaj le bridkost. In vendar jih toliko pije iz tega keliha! Srečo iščejo, pa je ne najdejo! O kako so slepi! Pogledajte si takega svojega tovariša, ki z močnimi požirki pije iz keliha posvetne naslade! Ali je srečen?

Ali more tak srečen biti, ki ima nemirno vest? Za seneami leta, ki so polne žalosti, gorja, polne bridkega žolča in bolee bede. Marsikateri, ki je pil iz tega strupenega keliha, je nazadnje, ob resni uri, na koncu svojega zemeljskega potovanja vzkliknil: „O, jaz norec! Kaj mi je vse to veselje prineslo? Žalost v srcu in potro telo mi je ostalo.“

Pa, bo mi kdo rekel, naš mladnoljub noče našim mladenicem nobenega veselja privoščiti, mladi ljudje morajo vendar neko veselje imeti. Saj tega nihče ne taji. Zabava je počitek po storjenem delu; struna ne more biti vedno napeta, sicer počei. Za otožne in k otožnosti nagnjene ljudi, je celo večkrat dolžnost, da se malo razvedrijo. Samo pred besedo zabava mora stati beseda „poštena.“ Kako bi pa naj imelo pošeno slovensko srce veselje nad zabavami, ki so Bogu zoprne?

Pred vsem se moraš zabavati o pravem času. Ne smeš se takrat veseliti in razveseljevati, kadar bi moral prav za prav stanovske dolžnosti opravljati. Dolgo v noč se zabavati, je v marsikaterem oziru nevarno; telo potrebuje tudi potrebnega spanja in krepila, ki mu ga vzameš, če se ponoči kračkasiš. Predolgo se zabavati, se pravi dragi čas zapravljati.

Da bo tvoje razveseljevanje pošteno, moraš se tudi na pravi način razveseljevati. Zabavaj se brez jeze, brez kletve, brez dvoumnih besed, brez zvižaje in goljufije, brez škode na zdravju, brez velike potrate, brez pohujšanja, brez obrekovanja, brez velikega hrusca. Zabavaj se tako, da je pošten clovek lahko zraven.

Gledati moraš tudi na družbo, v kateri in s katero se zabavaš. Z ljudmi, ki so res ljudobni ali ki so na slabem glasu, se zabavati, je iz lahko umljivih vzrokov zelo nevarno. Tudi z osebami drugega spola se zabavati, je zelo kočljivo.

Glej tudi na kraj, kjer se zabavaš! Nikdar se ne smeš razveseljevati v slabih, na slabem glasu stoječih hišah! V takih krajih se zabavaj, kjer se ti ni treba bati luči. Najboljše, najbolj varno, najbolj veselo, najbolj nedolžno se boje, mladeniči, zabavali v domači hiši, v krogu svojih starišev, bratov in sester.

Gledati moraš tudi na stroške pri zabavah. Greh bi bil, če bi za zabave preveč izdajal, medtem ko za dobre namene ne bi imel niti vinarja. Ne bilo bi prav, če bi veliko potreboval za svoje razveseljevanje, dolgovi pa ne bi plačeval. Ne bilo bi prav, če bi po zabavah zapravljaj denar, tvoja družina bi pa doma pomanjkanje trpela.

S čim pa se naj razveseljujemo, me vprašate. Nočem vam nobenih predpisov dajati, ker je mnogo vrstovrstnega nedolžnega razvedrila; pa vas hočem in moram svariti pred onimi zabavami, ki postanejo lahko zelo nevarne za vas.

Igranje s kartami, je lahko nedolžna zabava, pa če se igra za denar, je ta zabava jako nevarna. Iz takih iger nastane igražljivost, katere nasledki so strašni.

Ples sam na sebi ni greh, pa pri plesu navadno umirajo ideali poštenega slovenskega mladeniča. Ples pokvarja kot kuga mladino, ples je vzrok nesrečam, ples je vir okuževanja mladine. Mladič, ki veliko hodi na ples, zgubi veselje do dela, do molitve, do bojev za vzore, on nima več navdušenja do premagovanja.

Velika nesreča za mladeniče so tudi ponočni sestanki, ponočevanje. Naša organizacija se mora bojevati proti nesrečnemu ponočevanju. „Noč je sovražnica človeštva“, pravi znani rek. Noč je polna nevarnosti in zato gorje vsem tistim, ki ponočujejo, ki se ponočnjakom pridružujejo, ponočnjake poslušajo in z njimi hodijo.

Veselo mladeniče imam rad, pa veseliti se morajo pošeno, v Gospodu. Čemerikavi in žalostni mladeniči pa niso prijatelji mladnoljuba Ev.

Mladenkam. Dva pogovora stare Marijane in mlade Julike. Julika: „Torej Vi mi odsvetujete! Slutila sem, da bo tako. Oh moj Bog, kaj naj storim?! A ljubim ga, neizmerno ljubim svojega Vilka — ne morem se ločiti od njega!“ Marijana: „Hotela si slišati moje mnenje in dobila si odkritosrčen odgovor. Nočem se spoddikati nad tem, da si ti prosto, revno, kmečko dekle — nekdanja služkinja — brez višje izobrazbe — on pa učen, bogat veletržec; prava ljubezen tudi v tem položaju najde pravo pot medse-

bojnega razumevanja. Zakon z brezvercem tudi gotovo ni pot do prave sreče — a vendar ostane upanje, da dobra, pobožna žena v zakonu dobrodelno upriva na svojega moža, da ga morda celo spreobrne. A skleniti zakon brez cerkvenega blagoslova, samo pred posvemo obljubo, to pa je naravnost že odpad od vere, to se pravi zatajiti Boga in sveto vero. — Ali si ti sploh kaj premišljevala o tem? Ali ne veš, da je tak zakon nepretrgan greh? — Ali ti tudi ne veruješ več na pravično sodbo v večnost? — In tvoji stariši — kaj poreko? — Julika: „Moji stariši so mi začetkoma tudi branili, a Vilko je prisel sam semkaj iz daljnega mesta in jim je na svoj način razložil celo zadevo; rekel je, da civilni zakon ni nikakor dokaz brezverstva, da on tudi veruje v neko višje bitje, ki je nad nami, ki blagoslovlja one, ki čestito živijo; to višje bitje bode čuvalo tudi našo; doocenega veropovedanja pa treba ni; to so izmišljotine duhovnikov; bog, ali višje bitje, katerega on časti, ne zahteva nobenih ceremonij, nobenega čiščenja in tudi nobenih posredovalcev. — Vi ne veste, ljuba Marijana, kako prepričevalno ve vse razlagati; govori kot učenjak. Dosikrat sem bila po takem razgovoru vsa zmedena, da sama nisem vedela, sem-li se katoličanka ali ne. Na to so mi dali stariši vse na prosjo voljo — menda tem raje, ker vejo, da postanem bogata mestna gospa, ki bode tudi svoje zdatno podpirala. Danes pričakuje Vilko mojo odločno besedo, in prihitela sem še semkaj k vam; — in vi, ki ste tudi izobražena — ki poznate svet — Vi tudi mi odsvetujete? — Ne vem, kaj bi učinila, jaz revica!“ Marijana: „Slušaj nasvete svojega angela varha — upoštevaj moje besede. Vseh hudih nasledkov takega zakona — ali take zveze ti tukaj nasteti ne morem. Vprašam te le: Kaj pa otroci? Kakaj jih hočeš v takih razmerah vzgojiti? Kako boš danes ali jutri dala tozadevni odgovor večni Pravici? — Ljubka pomisli, — boljše sedaj premagovanje in le kratek čas trajajoče zalovanje, kakor pozneje dolgotrajno bojevanje, trpljenje in po smrti — skoraj gotovo večno pogubljenje! Svarjena si sedaj! Odločba leži v tvojih rokah. — Kakor pa tudi bo, v svoje molitve te bodem vedno sklenila. Cuvaj te Bog, Julika!“ — Julika: „Srečno, ljuba Marijana! Do jutri še čakam z odgovorom. Če bi pa le Vilko zmagal — oh, saj ga tako neizrekljivo ljubim — potem pa prosim, ne sovražite uboge Julike, ki je vsled prevelike ljubezni morda storila usodepolen korak.“

(Konec prihodnjic.)

Sv. Ema. Mladeniški sestanek, ki se je vršil 4. t. m. pri Sv. Emi, se je kaj lepo izvršil. Predsednik mladeniške zveze, Franc Ogrizek, prijazno pozdravi vse navzoče fante mladeniške zveze. Nato povzame besedo vneti mladenič od Sv. Vida pri Sv. Emi, Anderlič, ki opisuje dogodke v Ptuj. Ignac Simone od Sv. Eme deklamira krasno pesem „V pepelnih noči“. Nato razloži še jurist Ogrizek pomen te lepe pesmi. Mladenič Strašek iz Podčetrčka govori o osnovi Mladeniške zveze in poziva navzoče, naj skrbijo, da bo Štajerc izginil iz šentemske fare.

Na Brinjevi gori zrečke župnije pri Konjicah se bo dne 18. t. m. vršil mladeniški shod. Ob 10. uri bo v romarski cerkvi Matere božje slovesna služba božja, potem pa zborovanje. Zborovanja ne moti slabo vreme, ker je na razpolago velika uta. Mladeniči, neumorno agitirajte za veliko udeležbo! Čast — vaša!

Utrinki iz Lurda.

Dejstvo je, ki ga tudi brezverci ne morejo utajiti, da zanimanje za Lurd vedno raste. V to mesto Marijino ne roma samo ljudstvo, ki je priprosto, neučeno, ki sledi samo iz srca kipečemu verskemu čustvu, ne, v Lurd romajo tudi izobraženci in učenjaki. Nagibi, ki jih ženejo tja, so kajpada različni. Ene žene vera, ene radovednost, ene nevera. Posebno se za Lurd zanimajo čedalje bolj zdravniki. Od leta do leta raste število zdravnikov, ki prihajajo v Lurd. To najlepše izpričujejo številke. Zdravniški urad, kjer se preiskujejo bolni in ozdravljeni (Bureau des Constatactions), je letos od 1. januarja pa do 24. septembra obiskalo 566 zdravnikov!

Primerjajmo to številko s števili prejšnjih let. 1890. jih je bilo še samo 27; 1891. — 36; 1892. —

120; 1894. — 109; 1894. — 169; 1895. — 177; 1896. — 202; 1897. — 211; 1898. — 200; 1899. — 240; 1900. — 216; 1901. — 328; 1902. — 268; 1903. — 228; 1904. — 246; 1905. — 274; 1906. — 278; 1907. — 343. Toliko zdravnikov obiskuje Lurd. Vsi ti preiskujejo lurska ozdravljenja in so priče lurskih čudežev.

Poročal sem vam zadnjič, kako so slovesno s tridnevno obhajali spomin zadnje 18. prikazni, kako je med sv. mašo, ki se je služila 16. julija zvečer ob šestih, čudežno ozdravela učiteljica Levek. Njeno ozdravljenje je stalno. Od tega časa je bilo že silno mnogo romarjev v Lurdu iz najrazličnejših pokrajin. Tudi naši brati Hrvati so bili tam. Eden njihovih bolnikov, ki ni mogel hoditi, je ozdravel, kakor se je pisalo po časnikih. Bili so v Lurdu 15. in 16. avgusta, kakor Slovenci so se tudi Hrvati poklonili škofu karškemu v Lurdu. In vzprejel jih je z veseljem. In lurski listi pišejo, s kako težkim srcem so zapuščali sveti kraj. Kako ginljivo so zveneli njih ljubki pozdravi v slovo: Zdravo Marija!

Toda oni odhajajo, drugi prihajajo. In to je dan na dan.

Tri dni po odhodu Hrvatov, ki jih je bilo do 400, so začeli od vseh strani prihajati francoski romarji. Od 20. do 24. avgusta se je namreč vršilo velikansko „narodno romanje“ Francozov, ki zasluži, da kaj več zvete o njem.

Prvi romarji so prišli 19. avgusta s sedmimi vlaki, 4000 po številu. Še več drugi dan, v četrtek dne 20. avgusta, ki se imenuje veliki dan prihoda. Pri tem narodnem romanju je bilo 1200 bolnikov. Stregla jim je občudovanja vredna četa dam (gospe), strežnic in gostiteljic. Vse so bile pri sv. maši. Prejel so sv. obhajilo. Po nagovoru voditelja celega romanja so se razkropile na levo in desno, da po besedah sv. pisma postanejo: „oči slepi“, „roke in noge hromim“, „utrnjeni Samaritani njim, ki so bili ranjeni“ na težavnem potu življenja.

Nič človeka ne gane bolj, kakor če vidi te prostovoljne strežnice, kako z nekako materinsko nežnostjo prenašajo bolnike in zanje skrbijo. Pač res: v tem mestu naše Gospe je nekaj, kar se take lepo kaže v prvih časih krščanstva, nežni cvet ljubezni do bližnjega, ki cveti le tako dolgo, dokler je v varnem zavetju preblazene Device. Prav s kratka, Lurd je kraj, kjer se uresničujejo najdrznejše pripovedke človekoljubnosti. Tu se družijo vsi stanovi. Gospa iz velikega sveta obvezuje rane priprosti delavki in kmetici. Plemenitaš in meščan se ne sramujeta vleči vozička, kjer sedi bolni rokodelc, bolni kmetovalec. Plemenitaš in pa meščan prostovoljno strežeta bolnikom v lurski kopeli. —

V četrtek torej je prišlo 30 vlakov, Kolodvor in ulice so bile polne prostovoljnih strežnic in pa strežnikov. Vozili so bolne na vozičkih, na smrt bolne prenašali na noslih. Ob 46. zvečer je dospel „beli vlak“, vozeča se bolnišnica! Izstopilo je na stotine bolnikov. In po mestu nisi več srečaval samo 30, 50, 60 vozičkov, nosilnic, ampak cele dolge vrste, na stotine. In strežnice, strežniki so na glas molili sv. rožni venec na namen svojih bolnikov. Vozili so jih ali v bolnico, ali v kopal, ali pa k jami.

Resnično! Lurd je šola krščanske ljubezni do bližnjega!

(Konec prihodnjic.)

Cerkvene zadeve.

Odlikovanje. O. g. dr. Ivan Tomažič, kn.-šk. tajnik in dvorni kaplan je imenovan za kn.-šk. duhov. svetovaleca. Iskreno čestitamo!

Izpremembe v misijonski kongregaciji. O. gospod Frančišek Javšovec, ki je doslej šest let neumorno deloval kot predstojnik cerkve presv. srca Jezusovega v Ljubljani, pride za superijora k sv. Jožefu v Celje; na njegovo mesto v Ljubljano pa pride o. g. Valentin Eržen, doslej superijor misijonske hiše v Mariboru. Za superijora v Mariboru pride o. g. Gregor Flis iz Ljubljane.

Laški trg. Umrli je častni kanonik, dekan, doktor cerkvenega prava, Jan. Ev. Žuža.

Slovesno posvečenje jubilejnega altarja lurske M. B. v baziliki Marijini v Mariboru se vrši prihodnjo nedeljo, t. j. 18. oktobra. Pričetek slovesnosti je

ob 8. uri. Po konsekraciji slovenska pridiga ter pontifikalna sv. maša, katero bodo imeli prevzvišeni knozkof. Vsi častilci lurske Marije ter blagi dobrotniki nove bazilike se bodo gotovo mnogoštevilno udeležili te izredne slovesnosti.

V Dolu pri Hrastniku je zgradba nove župnijske cerkve dovršena že do strehe. Tudi ostrešje je že večinoma postavljeno.

Duhovna gredica. „Attende lectioni — Bodi priden v branji“, tako je pisal sv. Pavel Timoteju (I. Tim. 13). Na te lepe in prijazne besede se spomnim, ko si ogledujem letošnje darilo družbe sv. Mohorja. Krasni dar smo dobili za leto 1909. A čemu smo prejeli te knjige? Ali zato, da bodo ležale nerazrezane in zaprašene kje v kakem kotu? Ako človek tu ali tam pride v kako hišo, bi res mislil, da si ljudje kupijo te knjige, da jih potem porabijo za različne namene. Saj ste brali v lanskem koledarju stran 58.: „Življenje in smrt Mohorske knjige.“ Res je, kar je tako priprosto in zabavno, ondi zapisal naš pisatelj F. S. Finžgar. Mi ne bomo tako delali s knjigami, temuč bomo pridno segali po njih. Saj knjiga je zato, da se prebere in premisli. A to še ni dovolj, ampak važno je vprašanje, kako se prebere. Naš Slomšek so zapisali prekrasne besede: „Velika napaka, branja je, ako se preveliko prebere, premalo pa premisli. Po takem načinu se zgodi, kar pregovor pravi: Iz mnogega nekaj, iz calega pa nič.“ Torej pametno nam je brati, ne prehlavno, pa tudi ne prepočasno. Drugo je pa vprašanje, kaj se bere. Dandanes morja človek veliko, brati, ako hoče v svetom capljati. Nekako potrebo do branja čuti posebno mlad človek. Vse ga zanima, koprni po vednosti, po izobrazbi. Iz knjig zajema; so dobre, bo dober, so slabe, bo krenil na stransko pot različnih si nasprotujočih nazorov. Spet lahko govorimo s sv. pisom: „Ze mladenič se spozna iz svojega prizadevanja, če so čista in prava njegova dela.“ (Preg. XX. 11.) Torej mladenič, ki si prizadeva, da dobi v roke dobre knjige, ta je pravi, dobri mladenič. Med take mladeniče in mladenke pač smemo šteti vse prijatelje in prijateljice „Našega Doma!“ Zato dobro vem, da boste vsi veseli letošnjih Mohorskih knjig, v katerih najdete toliko lepega, različnega in podučljivega. Naj omenim le dve knjigi: Poezije Simona Gregorčiča in pa Molitvenik presv. Srca Jezusovega. Ta ali oni bo ognjevito predaval, deklamiral kako Gregorčičovo pesem v izobraževalnem društvu ali pri drugih slovesnostih. Ta knjiga naj neti v vas ljubezen do naroda! Molitvenik pa naj vžga v srcih nas vseh ljubezen do presv. Srca Jezusovega, nas naj temeljito poduči o ljubki pobožnosti do tega Srca. Se enkrat zakličem vsem in vsakemu posebej s sv. Pavlom: „Bodi priden v branji!“ —C.—

Razno blago.

Kdaj propade Nemčija? Danski list „Flensborg Avis“ prorokuje, da propade nemško cesarstvo leta 1913. List izvaža: Ko je bil prvi nemški cesar samo še pruski kralj, je obiskal neko grotico, ki je bila na glasu, da zna čarati in jo vprašal, kdaj da postane nemški cesar. Odgovorila mu je, naj prišteje letnici 1849, ko je bila udušena revolucija iz leta 1848, številke 1, 8, 4, 9, dobi letnico 1871, ko postane nemški cesar. Če pa prišteje letnici 1871 številke 1, 8, 7, 1, dobi letnico 1888, ko bo umrl. Viljem je nato vprašal, koliko časa bo trajalo nemško cesarstvo. Odgovorila je, naj prišteje 1888 1, 8, 8, 8, in dobi 1913. Danes upajo, da pribore nazaj 1913. Slezvik, češ, ker sta se prvi prorokovanji tako točno izpolnili, se bo tudi tretje.

Smešnice. Zupan: „Vi hočete biti vedno modrejši od mene!“ Svetovalec: „To je vendar zelo ponižna želja!“

Hitro je razložil: Sestra: „Hovej mi, hrate, odkod pregovor: Psi, ki lajajo, ne grizejo?“ Brat: „Lahko umljivo! Kačar psi lajajo, ne morejo grizti!“

Vedno ljubeznjiv. „Oh moj dobri gospod žepni uzmovič, prosim odpustite! Svojo mošnjo sem zalibog doma pustil!“

Laskavo: Ropar: „Moje dete! Denar ali življenje!“ Stara gizdalinka, vsa iz sebe: „Bože moj! Dete me je imenoval! Plemeniti ropar, tu, glejte, je moja mošnja!“

Nobel. France: „Greš z menoj v kavarno?“ Jože: „Nimam vinarja pri sebi!“ France: „Le pojdi! Lahko popiješ vodo, ki jo dobim h kavi.“

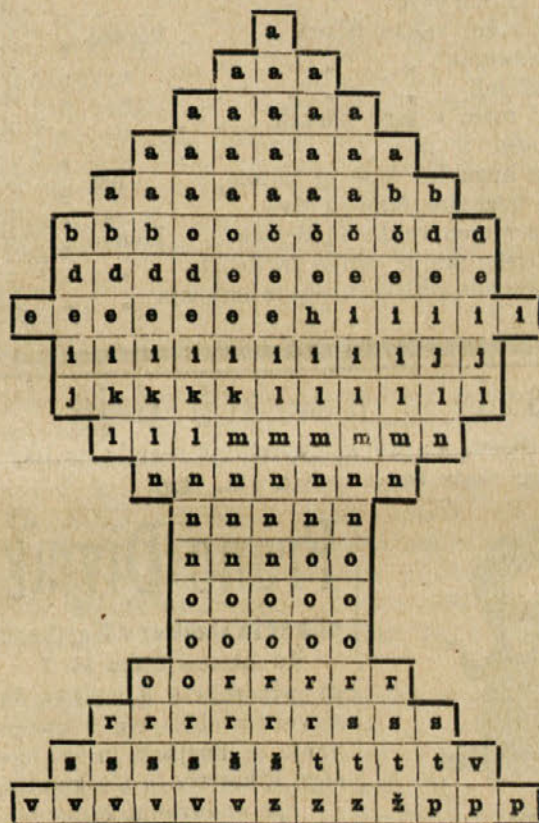
Imenitna in učena hčerka iz višje dekliške šole. Posesnik: „Glejte, gospodična Fridika, kako lepo cveti naš krompir!“ Fridika: „Tako! Potem ga bote pa lahko kmalu pokosili!“

Neprijetno iznenadenje. Mežnar, ki je pričakoval napitnico: „Tako, sedaj sem vam pokazal vse znamenitosti naše sloveče cerkve.“ Tujec: „Srčna hvala za prijaznost! Oprostite, prosim, da se držnem vas prositi še za malo podporo!“

Smešnica. Učenec vpraša svojega soseda, kaj je novega. Ta mu pa odgovori: „Včeraj sem bil prvič v obrtni šoli v Mariboru, in tam je učitelj vprašal, kdo bi hotel pristopiti k nemškemu telovadskemu društvu „Jahn“, ker je za mladega človeka potrebno telovaditi. Na ulici, pa vprašam soseda, ali se pri tem društvu tudi slovenski govorijo. On pa odgovori: Ti bedak, kaj pa misliš, tam se le delajo iz Slovencev nemškutarji, da potem proti Slovencem demonstrirajo.“

Demant.

(Priobčil Milan Plevnik).

Kdor je bistre glave, naj sestavi te-le črke tako, da se bo bralo po vrstah: 1. soglasnik, 2. zver, 3. reka, 4. paganski modrec, 5. napis na kolekih, 6. cvetlica, 7. cvetlica, 8. otok v Avstraliji, 9. zavod, 10. lep kraj, 11. praznik, 12. oznanovalec nove vere v Arabiji, 13. mestni služabnik, 14. egiptovski kralj, 15. kraljestvo v Avstraliji, 16. nekdanje rimsko mesto (sedaj Ljubljana), 17. mesto v Bosni, 18. moško krstno ime, 19. metulja, 20. ničvreden človek. — Ako si prav sestaviš, se bo brala v sredi od zgoraj na vzdol začetna vrsta lepe slovenske pesmi.

Brzjav!

Mnogo ljudij še ne ve, da sem se že dne **15. marca 1907** z svojo manufakturno in konfekcijsko trgovino v Mariboru iz Gosposke ulice št. 11 „Pri zvezdi“ **preselil** v staro **splošno znano trgovino „Pri škofu“ Gosposka ulica štev. 3**, prej Reichenberg. Vabim torej cenjene odjemalce uljudno tudi na zimski nakup. Čisto novo odbrana zaloga blaga kakor: štofi, blago za hlače, barhenti, platno, obleke, srajce po vseh cenah itd.

Velespoštovanjem

Ant. J. Strohmayr
samo Maribor, Gosposka ulica štev. 3,
„Pri škofu“.

Samo pri Antonu Stromayer, Maribor, Gosposka ul. 3 „Pri škofu“.

! Pozor !

Najboljše in najcenejše kupite zdaj v manufakturni trgovini
Ant. Strohmayr v Mariboru, Gosposka ul. 3
„Pri škofu“ prej Reichenberg.

Čisto nova lepo izbrana zaloga blaga po najnižjih cenah.

Črn in moder kamgarn za moške obleke m	K 5.—
Loden v vseh barvah	3.50
Modni štofi v vseh barvah	3.80
Cajg za hlače močen in debel	1.30
Volneni štofi za obleke v vseh barvah	
120 cm široki	1.—
Zimski loden za obleke v vseh barvah	1.50
Močni barhenti	—44
Barhent za spodnja krila 1 m širok	—80
Druk dvojno širok	—50
Vojaško platno	—44
Rumeno platno za rjuhe 140 cm široko	—80
Blago za obrisače	—36
Židani robci velika izbora	komad 1.50
Židane šarpije	1.30
Volneni šali	1.50
Pleteni robci v vseh barvah	2.50
Ogrinjače	3.—
Ženske nogavice črne in pisane,	par —50
Moške nogavice črne in sive,	—38
Lovske srajce velike in debele	komad 1.50
Turistovske srajce velike in debele	2.—
Ženske spodnje hlače, krilce iz barhenta	3.50

30

Otroške obleke	—60
Črni predpasniki	1.50
Predpasniki iz druka	—90
Gumasti pasi	1.—
Dežniki veliki in močni	3.—
Satinaste odeje 2 sp.	8.—
Druk	5.80
Konjske plahte	2.50
Flanelaste rjuhe	2.30
Rokavice	par —50
Namizni prti	komad 1.20
Slamnjaki 2 sp.	2.—
Žepni robci iz cefirja	1/2 ducata 1.—
1/2 volneni žepni robci beli	1.30

Najboljše in najcenejše kupite tudi:

Narejene moške obleke od	K 18.— naprej
„ zimske suknje od	8.—
Narejene hlače iz štofa od	4.—
„ „ „ cajga „	3.—
Haveloki in pelerine	
Narejene otroške štajerske obleke	8.—
„ „ usojate hlače	2.40

Samo pri Antonu Stromayer, Maribor, Gosposka ul. 3 „Pri škofu“.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo le tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 v.

Vsaka beseda stane 3 vin.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Franc Divjak

slikar in pleskar v Mariboru
 župnijska ulica št. 7

se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru
 100 kg po 25 K.

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma, protin, živčne bolezni, glavo in zobobol, bolečine v hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, nogobol, otekline, hvalijo splošno na mnogih klinikah praktično poskušane, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sredstvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Ichtyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek nedosežen! Vsepeh učarujoč! Nad 15.000 zahval. — Pošilja samo: Kem. laboratorij lekarnarja S. Edelmann v Bohorodezanu (via Lvov) oddelek 35. Poštne prosto od pet steklenic naprej, če se pošlje K 6.—, proti povzetju 20 in. več, 10 steklenic franko K 10.—, 5 steklenic franko K 23.—. 27

Med. univ.

dr. Ivan Turšič

se je naselil kot zdravnik

v Mariboru,

in bo od 20. septembra naprej ordiniral v svojem stanovanju

Damgasse 5, I. nadstropje. 758

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — potmanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstoričica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

656

lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžgalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovencem!